

נאמר של נייר



עשרות אלפי ספרים יוצעו השבוע למכירה,

עם פתיחת „שבוע הספר העברי“ ★ רשימת ספרים

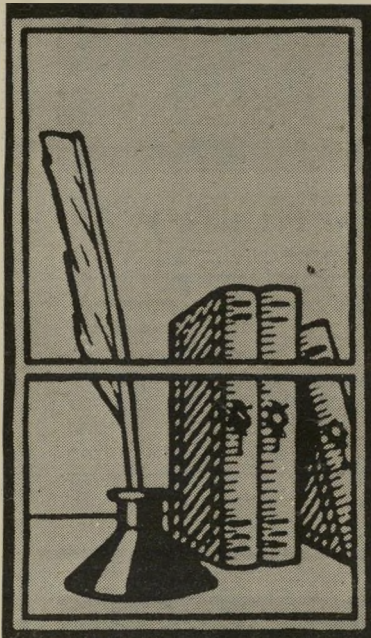
מסוגת ומומלצת ★ שירה, סיפורת, עיון וארץ-ישראל

קובץ זה חור למיכנסים המוכרים את שירי החשק והיין בתקופת תורה-החובה, אך במתכונת כרוזה וצוללה של שירי הימור בקלפים.

שירה מתורגמת

כנפי-שחם

מעט מאוד ספרי-שירה מתורגמים ראו אור במהלך שנת הספרים החולפת. אחד הבלטים



בספרייה-שירה המתורגמים הוא ספרו של המשורר הגרמני ריינר מריה רילקה, חני

עובד. זהו קובץ של סיפורים גליליים, בעלי ייחוד, השונים מניסיונות-כתיבה של מחברים אחרים בני גילו של המאירי, המפגין יכולת לשרטט נאמנה ריוקנאות. כתיבתם של בוצ'ן והמאירי מתעלה ברצינות מעל לרדידות הראוותנית של דור הסופרים הצעירים, שאותה ייצג בשנה החולפת לרוד גרוסמן.

שירה עברית

עד-כה

במהלך השנה האחרונה ראו אור אלפי סיפורי-שירה. הוצאתם לאור של רובם מומנה בידי המחברים, אשר תרמו לתקציביהם של הוצאות-ספרים נוסח עקד, אלף וספריית פועלים — הוצאות-ספרים הגובות כספים עבור הוצאה לאור של סיפורי-שירה.

בין אלפי ספרוני-שירה בלטו מעט מאוד ספרים. ביניהם היו מיכחך שיריו של המשורר ל' הלל, עד כה, שראה אור בהוצאת הקיבוץ המאוחד, וסיפרון שיריו של אריה סיוון, לחיות בארץ-ישראל — שניהם קבצים של משוררים רגישים לחוויה הישראלית, משוררים ותיקים, אשר מעורם לא ניצבו במרכז הבימה השירית בארץ.

אסופת-שיריו של המשורר מאיר ויזלטיר, תחת הכותרת קיצור שנות השישים, שראתה אור בהוצאת הקיבוץ המאוחד, מעניקה מבט פרספקטיבי על שירתו של ויזלטיר.

קובץ שיריו של מרדכי גלרמן, 66-83, שאף הוא ראה אור בהוצאת הקיבוץ המאוחד, מעניק ציללים של יחיד, מחוץ לתיזמורת השירה הישראלית, ציללים של אדם בודד ומנוכר, שאינו בוחל באהבת עצמו ובעדינותו, תוך רגישות שירית גבוהה למדי.

מפתיע לא כמעט היה קובץ שיריו של המשורר הוותיק אשר רייך, שראה אור תחת הכותרת חפיסה חדשה, בהוצאת עם עובד.

אך בעוד שההיצע המעולה, שאותו מציעים המו"לים הטובים בדוכני שבוע-הספר, ואשר יימכר בכמויות קטנות עד סבירות, יהיה בעל ערכים נצחיים, הרי שסחורתם של הבררנים למיניהם תימחק כלא היתה.

במדור זה ממליץ העולם הזה על מיטב הספרים שראו אור מאז שבוע-הספר הקודם.

ספרות עברית

הבלש העברי

השנה האחרונה לא היתה שנה גדולה לסיפורת הישראלית. עמום עוז הסתפק בפירוטם דיווח כמעט עיתונאי, תחת הכותרת פה ושם בארץ-ישראל בסתיו 1982, שראה אור בסדרת אופקים של עם עובד. א"ב יהושע, עמיתו של עוז לעידן סיפורתי, המיר בשנה האחרונה את הכתיבה בהופעת טלוויזיה מורה. ספר מפתיע פירסם בהוצאת החולפת העיתונאי-סופר יורם קניוק, תחת הכותרת כמו סיפורים, שראה אור בהוצאת כנרת. למרות האשליה העיתונאית שלו, זהו הספר המעולה של קניוק.

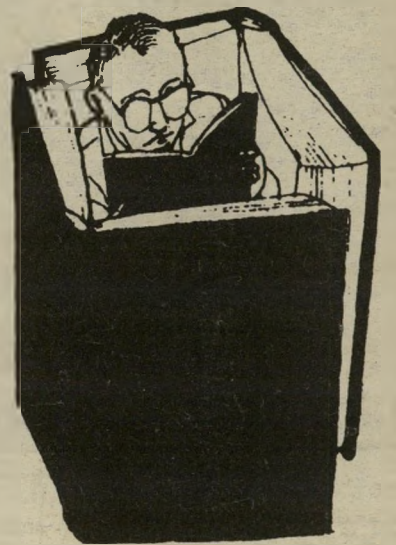
טעם של נוסטלגיה רחוקה הביאו ז'ורז' ויעקב שביט בספר הבלש העברי חוזר, שפורסם בהוצאת מוניטין — ספר שבו קיבצו השניים ממיכחך הסיפורים של ספריית-הבלש משנות השלושים. וזהו ספריה, שבמשך שנות דור נדחקה לקצוות, למרות חלקה הרב בעיצוב הלשונית-רבותי של דור סופרים שלם, שגרל בארץ-ישראל המנדטורית.

שני ספרים צעירים פירסמו במהלך השנה החולפת ספרים טובים. הראשון הוא יעקב בוצ'ן, שסיפרו מימים ימימה ראה אור בהוצאת ספריית פועלים, ספר הממשיך את האווירה והסיגנון המיוחדים לסופר זה, כפי שבאו לידי גילויים בעבר, בסיפרו שני חיי יעקב. קובץ סיפורים מצויין פירסם ישראל המאירי, תחת הכותרת אש בקוצים, שראה אור בהוצאת עם

פתיח תרבות

מול בידור

השבוע, עם פתיחתו של שבוע ספר נוסף, תחזור ותתגלה בכירות הערים הגדולות התופעה הכוללת בקרבות-המאסף של התרבות הישראלית: שוב ינצחו סיפריה-בישול את סיפרי שני עגבנות. מול שירת משוררים רציניים כיהודה עמיחי, נתן זך ואחרים, יהיו על



הדוכנים כתיבתם של בררנים, נוסח דודו (צ'חיצ"ח) טיפס, דודו דותן, שלמה ארצי ודומיהם, אשר יחתמו על ספריהם. שוב יתנהל אותו קרב מאסף, שבו ינצחו סיפריה-בישול והבידור את ערכיו של עיסה-ספר.

הדרך לעיני-חרוד



סיפורי של תא-מחירת יהודי-קומוניסטי בשנות העשרים, תוך הקפדה מחד על המרכיבים

מומלצים ביותר

במהלך השנה שעברה ראו אור כמה ספרים ישראליים, אשר מקומם הוא על כל מדפי-ספרים בישראל, ספרים המעידים על הלך-הרוחות התרבותי בארץ.

ראשון הספרים, שהצליח להעפיל גם לראש רשימת רבייה-מכר, הוא הרומן של עמום קניוק, הדרך לעיני-חרוד, שראה אור בהוצאת עם עובד. זהו רומן אפוקליפטי, המצליח לתאר באופן סיפורי תמציתי ביותר, לרוב גם כמעט בלשי, את חוסר-הכרירה של חיים לאומיים יהודיים בארץ, ואת הברירה של שיתוף-הפעולה בין הישראלים לפלסטינים.

המקבילה הערבית להדרך לעיני-חרוד הוא סיפרו של אמיל חביבי, האופטימיסט, שתורגם מערבית בידי אנג'לו שמאס ושראה אור בהוצאת מיפרש ספר זה, המוליך לעיני ג'אלות (השם הערבי של עיני-חרוד), פרש לראשונה, בצורה הומוריסטית עוקצנית, את חווי החיים האמיתית של תושבי ישראל הערביים, תחת השלטון הישראלי-יהודי, בקטעים העשויים לעיתים להעלות סומק של בושח על פני הקוראים היהודיים.

רומן בעל איכויות סיפוריות מן המעלה הראשונה הוא הרומן פרוטוקול מאת יצחק בן-נר, שראה אור בהוצאת כתר וזכה אף הוא לכמה מהדורות במהלך השנה האחרונה. ברומן זה מצליח בן-נר להתעלות מעל לאיכות הכתיבה של בני דורו וגילו הסיפורי (עמום עוז וא"ב

והתיאורים האוטנטיים, בעוד שהסיפור תואם מבחינת המרכיב הקלאוסטרופובי שלו גם את מתחרות גוש-אמונים של היום. לשון כתיבתו של בן-נר היא פנימה מרגשת, המעוררת קינאה אצל סופרים עבריים רבים.

הסופר סינחס שרדה פתח בשנה האחרונה בפירסום מופעל סיפורי, בעל איכויות של מיפעלי חיים נחמון ביאליק ומזי ברדיצ'ב' סקי, שכינסו את מקורות ומסורות התרבות של העם היהודי. תחת הכותרת ספר דימינות היהודים, שראה אור בהוצאת שוקן, הביא שרדה, באיכות לשונית גבוהה ביותר, מיכחך של סיפוריים ואגדות בעלות ייחוד רמיוני מתוך הפולקלור היהודי, על כל שבטי העם היהודי.

תחת הכותרת מסיפורי צפת ומסיפורי ירושלים פירסם יהושע בר-יוסף, חתן פרס ביאליק לשנה זו, את מיכחך סיפורי הקצרים בהוצאת כתר. בסיפוריו מביא בר-יוסף את העימות המתמיד שבין צר-הרע ליצר הטוב, תוך יכולות תיאור פרוזה מעולות, מלאות במיניות ולעיתים אף ביצריות, כפי שגם סופרים צעירים ממנו אינם מעזים לכתוב ולתאר.

אי-אפשר לנעול את רשימת הספרים המומלצים ביותר לשנה זו מבלי להזכיר את הרומן המתופפת הקטנה מאת ג'ון לה'קארד, שראה אור בהוצאת זמורה ביתן. רומן זה, המוכיח בהנחת היסוד שלו את הדרך לעיני-חרוד, כדברי אי-העליונות הישראלית על הפלסטינים, מציג מילחמת-מוחות מרתקת, העשויה להעניק את מימד העומק של העימות היהודי-ערבי לקורא הנבון.